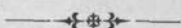

Planinski Vestnik.

Glasilo Slovenskega planinskega društva.

Št. 5.

V Ljubljani maja 1902.

Leto VIII.

Nov izlet na Gorenjsko.

Dika slovenske zemlje, divni, od narave tako bogato obdarjeni Radovljiški okraj pokaže v nedeljo dne 1. junija t. l. svetu nov, doslej še neznan kras, ki utegne po svoji lepoti in prijetnosti privabiti obilo izletnikov na Gorenjsko.

Za nami!

Vidovec — klasična tla — nastopimo! Tako imenuje v svojih poezijah dr. Lovro Toman skalo, ki štrli kakor naraven razglednik izmed porobja nad Kamno gorico. Često je posedeval na njej nepozabni naš prvoboritelj, zatopljen v razgovor s svojo muzo ali pa vglobljen ob razgledu z obsežnega vidika v svoje načrte za gorenjsko železnico, katero je svojim rojakom tudi izposloval.

Na tej skali stojimo sedaj tudi mi.

Eden najlepših in najobširnejših razgledov na Gorenjskem se nam tu odpira. Pregledamo dobre pol Gorenjske, in to tako lepo pred seboj kakor odprto knjigo. Vidimo Grintavec in njegove sosede do Kamnika, na levo Karavanke do Kepnih obronkov in krasno skupino Julijskih Alp. V tem okviru snežnikov so bujno razvrščeni nebrojni holmi in kraji po rodovitni gorenjski planoti. Košati gozdi in sivi gradovi, trdni in razvaljeni, mičejo oči. Vse to preprezajo bele ceste in železnica, ki se premika pred nami kakor otročja igračka. Globoko pod nami se vijugajo neštevilni ovinki modrozeleni ali pa belo peneče se Save, ki se zaleskečejo tuintam od solnčnih žarkov liki mala jezera.

Ob porobju dalje nas vodi nova pot nad divje razritimi pečinami, ki so deloma že premoščene z galerijami. Dospemo na najlepše mesto, na Mili pogled — tako ga ljudstvo imenuje. Razgled se ti razprostre še bolj proti vzhodu, a pod teboj je divje. Tu se spustiš lahko tudi skozi Škrbinje pod skale in dalje v dolino.

Ves čas hodimo po hladni bukovi senci. Iz nje stopamo le k razgledom. Zadnjikrat izstopimo, ko se nam odpre nova krasna slika: v ospredju razvalina Pusti grad (Wallenburg), nekdanje sodišče radovljiško — za časa Valvasorja že razrušen —, v ozadju,

ravno za njim, pa Triglav. Tu so jako umestno nameščene — za naše kraje novost — deske z obrisi in imeni gorá in krajev, ki jih vidiš naokrog.

Navzdol do Save dospemo v desetih minutah ob klopicah našega društva, nameščenih na zanimivih ali prijaznih mestih, mimo manjših razgledov skozi majhno vasico Mošnja na novi, od našega društva zgrajeni mostič čez Savo.

Precej na prvi pogled se ti prikupi ljubki, a solidno iz hrastov in macesnov izdelani prehod. Izdelal ga je v tej stroki izvežbani stavitelj, tesarski mojster Dernič, po načrtih Žumrovih mostičev v Vintgarju. Most nosijo deloma hrastove in kostanjeve koze, deloma utrjene skale. Z mostiča vidiš navzgor po strugi razvalino in Rjavino, navzdol pa železnico, ko prihaja iz tunela, s Storžičem v ozadju. Na drugi strani te objame precej gosto smrečje, katerega hlad te spremlja do visokega rova pod železniško progo. Za njim zagledamo že naš cilj: starodavno mestece Radovljico.

Brez postankov ne potrebuješ za vso pot tri četrti ure.

Opisati Radovljico in njene mnogobrojne mične izlete ter Kamno gorico ž nje zanimivim žrebljarstvom, — čeprav bi to tudi gotovo marsikoga zanimalo — ne dopušča določeni obseg tega spisa. Veselilo pa bode marsikoga izletnika, če izve, da se lahko vselej nasladi v Kamni gorici ali v bližnji Kropi z izvrstnimi potočnimi postrvmi.

Temu kratkemu popisu naj dodamo še sledeče: Kdor domačinov je prišel doslej po novi poti v Kamno gorico, se je čudil, zakaj se je šele sedaj napravila, in to tembolj, ker je najnaravnejša neposredna zveza med kraji onkraj Save in Radovljico, ki je uradno središče v tem okraju.

Mnogi prorokujejo z ozirom na bližino železnice (postaji Otoče in Radovljica) izletom po novi poti veliko prihodnjost. Res napraviš lahko vsled ugodnih prometnih razmer ves izlet brez najmanjšega napora v enem popoldnevu.

Nemalo pa jih je, ki so veseli, da so odkrili novi kras domačini, ne pa, kakor običajno, tujci. Le na ta način se osamosvojimo. Kdo je še pred desetimi leti mislil na koristi od Vintgarja, Vrat, Planice v narodnogospodarskem oziru? Sedaj že stojita pred Vintgarjem in Planico lepa hotela, ki sta v domačih rokah, a v Vratih nastaja tako gostišče. Dolina Draga pri Begunjah, Zelenica, Belica, Pišnica, Rudnica, Bogatin, Možic itd. itd. so še zakopani zakladi, ki bi bili, da so v drugih deželah, že davno izkoriščeni.

Domačinov sveta dolžnost je, da v tem oziru tako krepko podpro naše društvo, kakor je storila to Radovljiška okolica. Čast in hvala ji! Na ta način se vzbudi in podkrepi tudi navdušenje in delovanje za lepo našo planinsko stvar. Izletniki pa naj z obilnimi poseti izkažejo, da ravnokar z velikim trudom dogotovljeno delo ni bilo zaman. To je naša najiskrenejša želja.

Naj pomnijo naši prijatelji, kadar ne utegnejo med veličastne pečine Vrat ali med visoke stene Vintgarja, da imajo tu v malem obsegu tudi divje skalovje, a zraven prelep in pregleden razgled po Gorenjskem!

Iv. Nepokoj.

Eden dan v Grintaveih.

Spisal dr. Fr. Tomišek.

(Dalje.)

Dospel sem na mogočno, 2530 *m* visoko glavo Skute ob osmih zjutraj, hodil sem torej od Zoisove kočje dve uri in pol. Ob piramidi, ki je na vrhu iz kamenja sestavljena, sem si poiskal zavetja proti ledenemu pišu burje. Varno sem se ogrnil, in ker sem slonel na južni strani piramide, me je jelo solnce prijetno ogrevati.

Ko sem si še nekoliko odpočil, se ozrem najprej po svojih tovariših proti Grintavcu. Grintavec (2559 *m*) se vidi od Skute skoro okrogel in se kaj veličastno dviguje proti nebu. Opazovati pa ga nisem mogel dolgo, ker se mu je nenadoma ovila okoli glave gosta megla; prorokovanje vodnika Uršiča se je začelo uresničevati. Z zanimanjem sem gledal, kako so se podile megle ob Grintavcu zdaj višje, zdaj nižje, zdaj na to, zdaj na drugo stran; včasih se je še pokazala njegova častitljiva glava iz megle. To mi je bilo znamenje, da tudi okoli Grintavca razsaja silen vihar, morda še hujši nego tukaj na Skuti. Prav vesel sem postal, da sem jo krenil sem na Skuto, kajti tukaj sem imel vsaj to prednost, da mi je bil razgled prost. Pogorje od Grintavca sem je bilo dosedaj še popolnoma čisto in veter je pihal nekoliko proti zahodu ter me je tukaj na Skuti vsaj za nekaj časa še branil proti megli.

Izletnikov, ki so šli na Grintavec, nisem mogel več zapaziti; izkušal sem jih še poklicati z vriskom, toda nobenega odgovora nisem dobil. Vsekakor so se torej zaradi burje in megle že vrnili. To so mi tudi pozneje potrdili.

Ker je burja nekoliko polegla, se jamem na vse strani ogledovati po slikovitem planinskem svetu. Najprej seveda premotrim bližino. Skuta se odlikuje pred drugimi vrhovi Savinskih planin posebno radi tega, ker se nudi raz njo najlepši pregled po tej alpski skupini. Na Skuti stojiš prav v središču tega divjega gorskega sveta in vse veličastne vrhove in grebene imaš tako blizu, da z lahkoto pregledaš njih formacijo.

Zadaj za Grintavcem, nekoliko na desno od njega, se kaže kaj impozantna široka Kočna, sestoječa iz treh, skoro v trikot združenih vrhov; najvišji je 2541 *m* visok in je torej za Grintavcem najvišji vrh Savinskih planin (tretje mesto zavzema po višočini Skuta). Dobro vidno je globoko Dolsko sedlo, ki loči Grintavec od Kočne. Vrh tega sedla se označuje kot oster skalnat greben, od katerega drže gori do Kočne prav strme skalnate stene. Zanimiv je skalnati greben, ki drži od Grintavca do Skute. Tukaj ga opazuješ z viška in seveda je odtod še bolj slikovit nego od spodaj. Mlinarskega sedla je videti le tisti del, ki se drži Grintavca, kajti ostali rob je skrit za Dolgim hrbtom. Dolgi hrbet (2479 *m*) pa mi kaže vsa svoja silna, z zarezi in razpoklinami obdana skalnata rebra, in Štruca (2464 *m*) leži tik pod menoj in sramežljivo je nagnila svojo kakor v starodavno pečo zavito glavo. Na drugo stran od Skute, to je proti zahodu, je pogled še lepši.

Globoko, silno strmo sedlo loči Skuto od Rinke. Njen prvi glavni vrh se dviguje iznad skalovja kakor velikanski, ostro nazobkan petelinji greben; njegove stene so videti s Skute nedostopne in so na vse strani razrite in razpokane. Od tega glavnega vrha Rinke drži nižji gorski greben proti severu in se znižuje v Savinsko sedlo, onostran tega sedla pa se vzpenja na eni strani kot Baba (2154 m) ter kot predgorje, segajoče navzdol proti Jezerskemu vrhu, proti vzhodu pa kot Mrzla gora (2208 m). Obe ti gori sta zanimivi po obliki. Baba se označuje kot silno strma piramida, Mrzla gora pa kot dolg, na površju enako visok gorski hrbet, ki kaže proti Savinskemu sedlu, oziroma proti Logarjevi dolini grozovito razkosane stene. Na južno stran od Rinke so razstavljene nižje gore. Prva je Štajerska Rinka (Mitterspitz, 2276 m); kar drži se je Turska gora (2246 m), za to, bolj proti vzhodu, pa stoji kakor na obmejnem braniku ponosna Brana (2247 m). Štajerska Rinka in Turska gora imata še tiste oblike kakor pravi del Grintavcev, označujeta se kot vsestransko razcepljen, oster greben, Brana pa napravi bolj enoten vtisk. Mogočne stene, ki se do vrha polagoma zožujejo, niso tako silno raztrgane in pobočje kaže precej ravne poteze; nje južne stene drže skoro do dna Bistriške doline in radi tega je videti ta gora odtod prav impozantna, četudi je nižja od svojih sosed. Od Brane do Grintavčevega pogorja se razprostira pod menoj razsežna skalnata terasa, katero deli Skuta v dva dela. Zahodni del, to je svet na Velikih Podeh, sem že opisal; vzhodni del, to je kotličje, ki je obmejeno po Skuti, Rinki, Turski gori in Brani, ali svet na Malih Podeh pa bomo še pozneje opazovali. Vsa ta nad 2000 m visoka terasa tvori proti Bistriški dolini take prepade, da ni pristopna govedi in drobnici; človek sicer najde pristop na dveh mestih (čez Škret in Žmavčarje), toda treba je povsod napornega plezanja. Zadaaj za Brano proti vzhodu kipi proti nebu široka Planjava (2392 m); dviguje se iz Logarjeve doline v docela nepristopnih navpičnih stenah, in nje robati hrbet kaj ponosno gleda po bolj ponižnih s sedah. Vendar pa presega Planjavo po veličastnosti gorostasen, navpičen kip, ki stoji v ozadju Planjave in se dviguje naravnost iz Logarjeve doline; videti je, kakor da bi visel s svojim vrhom proti dolini in kakor da se vsak hip prekucne v njo. To je Ojstrica (2350 m).

Tako sem premotril vso vrsto interesantnih vrhov; vsak od njih je sam zase imeniten, toliko veličastnejši vtisk pa napravijo v svoji celoti.

Lep je tudi pogled v nižave. Na severni strani obmejuje Grintavce Jezerska dolina; s Skute se skalnati greben udara v vertikalnih stenah v dolino in tukaj ni skoro nobenega predgorja. Doline je videti neposredno pod menoj, seveda v strašanski globočini. Naprej od Jezerskega se razteza znano koroško gorovje. Na južni strani se Savinske planine ne končavajo tako hitro, marveč se znižujejo v dolgih predgorah polagoma do ravnine. Tako se odceplja od Grintavca Grebenova skupina, dolg in širok, večinoma zelen gorski hrbet, od Ojstrice pa drži proti jugu obmejno pogorje med Kranjsko in Štajersko. Med tema dvema panogama pa me

vablivo pozdravlja Bistriška dolina, ki je prodrla prav v osrčje Grintavcev. Ni hitro tako mičnega pogleda kakor doli na to zeleno, večinoma gozdnato ozko dolino, ki se le od Brane naprej proti Kokrskemu sedlu nekoliko bolj razširja v prijazen, tih gorski kot. Pogled v to dolino ni tako neposreden kakor v Jezersko dolino, ker visi nad njo terasa na Podeh.

Premotivši svojo bližjo okolico, obrnem oči v daljavo in uživam razsežen, krasen razgled. Zrak je ob obzorju popolnoma čist, tako čist, kakor ga je opaziti le ob najlepšem vremenu v zimskem in jesenskem času. Samo proti solncu so obrisi obmejnih gorá nekaj nejasni; sicer je razgled na to stran deloma omejen in zabranjen po Planjavi in Ojstrici ter sosednjih vrhovih, pač pa se vidi proti Olševi, Sv. Uršuli in Pohorju. Proti jugu pa je pogled vsestransko odprt. Vsa Ljubljanska okolica, vsa hribovita Dolenjska notri do Gorjancev in Kočevskega pogorja se rasprostira pod menoj. Iznad Krimskega pogorja me pozdravljajo Javornik, Nanos in deloma tudi kraška planota, bolj iz ozadja pa Snežnik ter obmejno hrvaško pogorje. Proti zahodu mi sicer Grintavec in Kočna zapirata razgled na gorenjo Savsko dolino in nekoliko tudi po Karavankah, zato se mi pa tem lepše kaže vse Triglavsko pogorje. Triglav je od tod videti bolj ozek, a tem višji in veličastnejši. Ko sem tako pregledal vrsto svojih znancev, se še obrnem proti severu. Vsa Koroška leži pred menoj ter visoke gorske črte, ki se raztezajo ob meji Koroške in Štajerske in deloma po gorenjem Štajerskem. Da bi izkusil razločevati posamezne vrhove Visokih in Nizkih Tur, za to nimam dovolj časa; poiščem torej le najbolj znamenite točke: Dachstein, Ankogel i. t. d., končno pa obstojim pri skupini Velikega Kleka. Tako lepega kakor danes še nisem videl Velikega Kleka, četudi sem ga že opazoval z različnih vrhov Karavank, s Sv. Višarij in z Lovca, s Krna, z Mangarta, s Triglava in z drugih. V novem svežem snegu se njegov trikotni vrh sijajno vzdiguje nad široko temno gorovje, katero se razprostira okoli njega. Oko, ki zre tod v bližini samo ostre pečine in robove, samo rjavkaste in sive skale, samo raztrgane oblike, si skoro odpočije, občudujoč enotno, zgoraj modrikasto-belo, spodaj temno-modro veličastno sliko velikanovo.

V tem so se začele megle od Grintavca sem poditi in že so dosegle Dolgi hrbet, vijoč se bliže in bliže proti Štruci. Tudi na nebu se že zbirajo oblaki; vihar jih podi sem in tja nad vrhovi, nekaj proti jugu, nekaj proti izhodu; nad menoj se je vnel hud boj med nasprotujočimi si vetrovi.

To mi kaže, da ni dobro, tukaj gori še dalje časa ostati. Da si še nekoliko odpočijem, sedem v zavetišče za piramido in privoščim tudi želodcu to, kar njemu gre. Začel se je tudi že nevoljno oglašati, da naj pustim razgledovanje, in očita mi, da že tri ure nič ne skrbim zanj. Spominja me hvale vredne lastnosti turistov, da ga na potu izdatno zalagajo. Izvohal je seveda tolstega piščanca, ki je skrit v mojem nahrbtniku, in burno ga zase zahteva s pristavkom, da se tudi slastnega rženega kruha in s papriko posute

slanine ne brani. Ker vem, da sitni želodec drugače ne bode dal miru, žrtvujem mu polovico petelinčka, slanine in kruha.

Pokrepčan začnem prendarjati, kod naj se vrnem s Skute. Da bi šel še na Grintavec, to mi ne kaže več, ker so drugi izletniki že odšli in je gori sedaj gosta megla; po isti poti se vrniti, koder sem prišel na Skuto, me tudi ne miče; poželjivo pa se oziram na drugo stran proti Turskemu žlebu. Vabijo me potna znamenja, ki kažejo z vrha Skute navzdol po njenih južnih stenah; spodaj pod Skuto zapazim tudi pot, ki je od Skute do Turskega žleba nadelana, in Turski žleb, t. j. oster in prav ozek predor med Štaj. Rinko in Tursko goro, ki leži v globočini na videz tako blizu, da bi kamen do njega vrgel. Odločim se, udariti jo na to stran, saj me pa tudi mika, poskusiti to novo, leta 1900. dokončano pot našega planinskega društva.

Seveda se mi pa pot s Skute na Male Pode nič kaj dobra ne vidi. Ko gledam črez rob navzdol, opazujem povsod grozne prepade, smeri pota pa sploh ne morem zasledovati. Ker sem sam, mi jame ta pot nekoliko mrzeti. Pomoči ne bom imel nobene, ako se uderem po pečinah, ali ako zaidem v kake skale, odkoder ne bom mogel ne naprej ne nazaj! Otožno premišljevanje me začne mučiti in domišljija mi laže, kako bom zrdknil v prepad, kako me bo med padcem minila zavest, kako bom trčil zdaj tu, zdaj tam ob rob skalovja in končno obležal v kakih nepristopnih skalah. Hipoma me vzdrami hud piš, ki potegne okoli mene iz teh tožnih misli. Skočim kvišku. Kaka izkušnjava me trapi? Jamem se jeziti. Ko pa hočem zavezati nahrbtnik, zapazim, da imam še polno steklenico vina — pozabil sem bil čisto na pijačo. Sedaj mi je bilo šele jasno, zakaj sem postal tako otožen; hudomušni želodec je v svoji nevolji, da mu ne dam nič piti, provzročil to neprijetno sanjarjenje. Korenito popravim svojo zamudo in si privežem dušo. S tem pa tudi odpodim malodušno premišljevanje; vendar se pa že tukaj odločim, da bodem hodil z vso možno previdnostjo navzdol, ker se le ni šaliti s potom, ki mi je še popolnoma neznan. Nato sem pregledal še spominsko knjigo, ki je bila spravljena v razpoki piramide. Vpisi kažejo, da turisti le malo obiskujejo Skuto, posebno slovenskih planincev je malo vpisanih; nekaj več jih je bilo samo ob otvoritvi Češke koče.

Ko se vpišem v spominsko knjigo, zabeležim tudi svoj načrt za nadaljno pot; možno je namreč, da pride vodnik Uršič s svojima turistoma za menoj, in zato mora izvedeti, kam odpotujem, da ga ne bo zaradi mene skrbelo.

Še en pogled po okolici! Prepričam se, da je zadnji čas za odhod, kajti megla se mi vedno bliže pomiče in tudi vihar je postal zopet silnejši. Zato se urno spustim navzdol po pečinah. Odšel sem ob deveti uri.

Pot vodi z vrha Skute skokoma v globočino po jako ozkem, silno strmem žlebu. Pod vrhom je ta pot dobro nadelana in zavarovana s klini, tako da stopam iz početka popolnoma varno po silni strmini. Stopnice so pogosto vklesane v skale in ker se po-

vsod tudi še lahko za kline oprijemljem, se premičem prav hitro navzdol. V kratkem času prispem do kraja, kjer se dosedanji žleb končava, in tukaj mi zazija nasproti strašen prepad, ki drži naravnost do vznožja Skute na Pode. V ta prepad pogledati je grozno. Tukaj krene pot povprek nad robom prepada na levo preko nekaj grebenov. Potem stopim na jako oster, ozek greben, ki moli ven od osrednjega skalovja Skute proti jugu. Greben je le kratek in se potem v silni strmini pogrezne na Pode. Temu grebenu pravijo Streža. Po njem je napravljena pot. Pot je vsekana 1 m pod vrhom grebena, in to je prav dobro, ker se lahko držim z rokama za vrh grebena, pa tudi noga ima varno stališče v širokih stopinjah, ki so na strani grebena vsekane v skalo. Ta del pota je bilo pa tudi res potrebno dobro zavarovati, ker prežita na obeh straneh grebena silna prepada. Umevno je, da prav previdno in polagoma stopam nad to globočino. Hitro pa je konec grebena. Kod sedaj? Spredaj je prepad, na obeh straneh globočina. Še druga neprilika se mi pokaže. Sneg, ki je zapadel zadnje dni po vrhovih, se je tukaj še vzdržal. Leva stena Streže se tukaj ob koncu grebena nekoliko boči in po tem pobočju je še dosti snega. To je čisto umevno, ker je ta prostor za drugim stenami Skute toliko skrit, da ga burja ne doseže ter ne more razpihati snežnega površja; tudi je tukaj senčnat kraj. Očividno drži nadaljnja pot po tem pobočju na levi strani Streže, drugod so stene povsod docela nepristopne. Toda снег mi zakriva pot in znamenja. Na srečo pa снег tukaj ni bil zmrzel; ako bi bil trd in zleden, moral bi se bil kratkoinmalo vrniti; nemožno bi bilo, vzdržati se na tej strmi steni, ako bi drčalo. Varno poskušam stopiti na snežno steno in se prepričam, da je skala pod snegom prav gladka in da noga silno težko najde trdno stališče. Pogled navzdol me prepriča, da mi tukaj ne sme zdrkniti, kajti strmina je tolika, da se ne bi mogel ustaviti, ako bi mi izpodletel korak; dalje spodaj pa se končava ta stena v nedoglednem prepadu.

Zberem tedaj vso previdnost, katera je možna v takem slučaju. Pazno premotrim svet pod seboj, da se uverim, kod se da priti, in določim, da se moram spuščati najprej nekaj časa naravnost navzdol po steni, potem pa kreniti na levo proti Skuti nazaj do globokega žleba, ki drži med stenami Streže in med glavnimi stenami Skute strmo navzdol proti Podom.

Jamem se počasi pomikati navzdol. Predno prestopim, razbrskam pod seboj снег s palico, da najdem kako razpoko ali luknjico, kamor morem palico trdno postaviti. Potem stopim z eno nogo za palico, tako da drži palica stopinjo; nato se nagnem z životom nazaj, poiščem za seboj kakega oprimka in se primem z levo roko ali pa tudi popoluoma ležem, potisnivši se v снег. Šele potem, ko se prepričam, da trdno slonim ali ležim, izderem palico izpred prednje noge in poiščem ž njo novega trdnega stališča, do katerega se potem pomaknem. Tako se premičem navzdol z vsemi svojimi močmi. To ni bilo plezanje, nego liki polž sem se navzdol smukal in malokdaj mi je bilo dopuščeno pokoncu stopiti.

Na isti način se plazim potem povprečno proti navedenemu žlebu in pridem srečno blizu njegovega roba. Nad menoj vise navpične stene, pod menoj pa se strmina nekoliko zmanjšuje. Že mislim, da sem na varnem; toda ne boš! Ko pogledam doli v kamin, zapazim, da mi tukaj ni možno doseči njegovega dna, ker drži do njega navpično, kakih pet metrov visoko skalovje. Izkušam se torej ob robu žleba navzdol pomikati. Toda tudi to ne gre. Ob tem robu se namreč s pečin, ki vise nad menoj, poceja snežnica, in ta je pod snegom zmrznila. V tem ko občutim pod seboj led, krenem hitro nazaj proti sredini stene in se tam spuščam navzdol na isti način kakor prej. Polagoma pridem na manjšo strmino in tudi sneg je bil tod na nekaterih straneh skopnel. Tukaj zapazim prvikrat zopet rdeča znamenja in nekaj v gladko skalo vsekanih stopinj. Tega sem se prav razveselil, ker sem sedaj vsaj vedel, da hodim po pravem potu. Urneje sem plezal navzdol in kmalu mi ni bilo več treba tako paziti na vsako stopinjo. Pot me dovede končno čisto na rob prepada, ki se začinja pod steno, po kateri sem prispel, potem pa jo zavije na levo proti prej navedenemu žlebu. Ko pridem do njega, seveda dosti niže nego prvikrat, najdem čisto lahko pot do dna in potem stopam po jarku navzdol. V kratkem pridem do vznožja. Tukaj krenem na levo po velikem plazu drobnega kamenja, onostran plaza pa že stojim na Malih Podeh in na tisti lepo nadelani poti, katero sem opazoval z vrha Skute. Srečno je bila prestana ta zares huda pot.

Sedel sem na Skalo in se s pravo zadovoljnostjo oziral nazaj proti Skuti ter po stenah, od koder sem priplezal. Ta pogled od spodaj navzgor me je še bolj uveril, da imam zares težek del za seboj. Skutno skalovje kaže od tukaj zares grozo vzbujajočo divjoto. Takoj od vrha doli drže popolnoma vertikalne stene do vznožja in te stene so na vse strani razpokane in razrite. Tukaj se je vsekakor pred davnimi leti odtrgalo veliko skalovja, morebiti celo znaten del gore; gori proti vrhu se še vidi rdečkasto pečevje, kakršno je pri udratih skalah. Ta stena kaže isto barvo kot znane rdeče stene na Dobraču. Res leži pod Skuto naprej proti Bistriški dolini vse polno velikanskih skal, ki so se vsekakor svoj čas udrle z vrha.

Snežena stena, po kateri sem došel, je edini kraj, po katerem je na tej strani pristopna Skuta. Ob kopnem je pot po tej steni vsekakor dosti boljša in najbrž precej varna. Dobro pa bi bilo napraviti visoke kline po steni, koder vodi pot, da bi bilo možno po njih se ravnati, kadar zapade sneg.

Toda naprej! Polenajstih je že in muditi se ne smem. Urno jo mahnem po Malih Podeh. Pot je jako dobro in skrbno napravljena. Prej nego v pol ure sem dospel po njej na planoto pred Rinko in Tursko goro in že sem stal nad Turskim žlebom. Še en pogled na veličastno Skuto in na njeno sosedo Rinko, potem pa sem jo ubral navzdol po Turskem žlebu.

(Dalje prihodnjič.)

Po Hrvaški Švici in okolici na kolesu.

Spisal **Juraj Lubič.**

(Dalje.)

Bil je lep dan, samo cesta je bila na nekaterih krajih bolj pripravna za skakanje ali voltžiranje nego za vožnjo s kolesom.

Svet med Sv. Ivanom-Žabno in Belovarom mi ni posebno ugajal; morebiti je to zapisati mojemu ponočjaškemu stanju na rovaž, ali mi je pa slaba cesta ves okus izpridila. Dopadlo se mi je v bližini mesta, kjer se svet odpre in potnika pozdravijo nepregledne ravnine. Videl sem, da okolica Belovara ni napačna in da je skrbljivo za marsikateri užitek in za hladen počitek.

Prišel sem v Belovar prerano, nekako ob poldnevih v jutro. Življenja je bilo še malo; nekaj oficirjev se je širokoperilo v kavarnah in tuintam je bilo par šetalcev na cesti, ki si jih lahko spoznal kot penzijeoniste. „Grad“ ni napravil name pričakovanega vtiska, zato si ga tudi nisem posebno ogledal; veselilo me je le, da sem prišel zopet enkrat na suho cesto — tam o dežju niso nič vedeli. Mesto, sedež hrvaško-slavonskega komitata Belovar-Križevci, ima okoli 5000 prebivalcev (brez vojakov), par vojašnic, piaristovski samostan, hranilnico; sodišče, realko, primerna šetališča in neznosno dolge in dolgočasne ulice.

Vzdramila me je vojaška godba, ki se je razlegala od vojašnice sem, ko sem vozil iz mesta ven proti severovzhodu.

Pot me je peljala skozi Jelačićevo ulico mimo velikega, precej zanemarjenega pokopališča na takozvani Beli breg (Bielo brdo), od katerega imaš prav lep razgled na mesto in okolico. Takoj za vrhom sem se moral pripraviti na dolgo in težavno potovanje. Prah, pesek in debelo kamenje leži tako na globoko po vsej široki cesti, da kolo kar obtiči in moraš biti vesel, ako ga na nekaterih krajih moreš nesti. Le tuintam se te Bog usmili, da moreš zajahati kolo za malo časa. Da ne obupaš, sta pa skrbeli priroda in človeška roka. Potuješ skozi lepe, velike in snažne vasi, kakor sta Hampovica, Semovac; značaj pokrajine pa je ves drugačen, prijaznejši nego onkraj Belega brega. Visoki topoli ob obeh straneh ceste ti delajo senco, in ko prideš blizu Gjurgjevca, te na vse strani pozdravljajo nepregledni taki drevoredi; tuintam pa se smejejo na obširni planjavi bele vasi iz svežega zelenja. Vtisk je tako prijeten, da na mah pozabiš vse prestane težave.

Cestni promet je velik. Venomer srečavaš voz za vozom, pešca za pešcem. Ciganov je vse polno. Njih otroci se mečejo pred teboj na tla in jih poljubljajo po orijentalškem običaju, hoteč ti izkazati s tem spoštovanje, potem pa te preganjajo, dokler morejo, ali pa, dokler jih kateri starejših na navidezno oduren način ne pokliče nazaj. Srečal sem seveda tudi Ribničane, ki so svojo „suho robo“ peljali v Slavonijo. No, videti bi bil moral, kako so obraze raztegnili, videč rojaka tako daleč od Velike gore.

Par kilometrov pred Gjurgjevcem sem prišel vendar enkrat na trdo in gladko pot, to je na prav ozko pot za pešce tik cestnega jarka, koder sem sicer moral dobro balancirati, da se nisem zvrnil

v jarek, a vozil sem vendar, kar je utrujenim kostem dobro delo. Čim bliže sem prišel Gjurgjevcu, tem večje je bilo — blato, v kraju samem seveda največje. Moral sem po vseh brezkončnih ulicah, ki so me peljale do prve gostilne „Maitsch“, blato gaziti čez členke. To me je jezilo. Iz prahu v blato, iz blata v prah! Nevihte so bile tedaj na dnevnem redu.

Gjurgjevac (29 km od Belovara) ima okoli 6400 prebivalcev, okrajne urade, lepo lego, značaj pa navadnih hrvaških naselbin. Pred vhodom v kraj sem čital na deski pomembne besede: „Prosjačenje zabranjeno“. Bes te plentaj, sem si mislil, ko bi pri nas kaj takega imeli! V tistem hipu pa se pridrevi tolpa ciganov od nekod in me tako pošteno nahruli, da sem se kar najhitreje umaknil.

Tukaj naj omenim, da sem od Belovara naprej že pogrešal belih narodnih noš. Moški imajo temno obleko, ženske pa pestro, rdeča barva navadno prevladuje.

Kraji, koder sem sedaj vozil, so zelo prijazni in je le malokje kak majhen klanec; vendar sem moral zopet nad polovico pota potiskati zaradi groznega prahu, ki sem ga moral ne samo tlačiti, ampak tudi požirati. Kadar je namreč prišel mimo mene kak voznik, se nisem videl iz prahu. Kaj takega se ne vidi izlepa.

Od Gjurgjevca pa skoro do Koprivnice se razteza lep topolov drevored. Nekatere vasi vmes so čuda velike, ena celo baje največja na Hrvaškem. To je Virje, nedaleč od Gjurgjevca, ki šteje 11.000 duš. Novi grad malo naprej pa jih ima 6000.

Šele, ko sem dospel ves prepoten in bel kakor mlinar v bližino Koprivnice, je postajala cesta gladka, celo prav dobra, kar me je zopet odškodovalo za prejšnje trpljenje.

V Koprivnici (26,7 km od Gjurgjevca) sem se ustavil v hotelu „Avstrijski car“, kjer sem bil prav zadovoljen. Bilo je že precej pozno, zato si mesta, ki ima nekako 5000 prebivalcev, nisem mogel natanko ogledati, napravilo pa je name izredno ugoden vtisk. Mesto spada v komitat Belovar-Križevci in leži ob Koprivnici. Mimo njega pelje železnična črta Zakany—Zagreb. Videti je star grad, staro cerkev v romanskem slogu, frančiškanski samostan, gimnazijo ter okrajno sodišče, lepe hiše, prijazen park, elegantno gospodo. Tu bi človek skoro pozabil, da je na Hrvaškem, vsaj po značaju mesta.

V Koprivnici je zboroval po bitki pri Mohácsu slavonski deželni zbor dne 23. septembra 1526. Na tem zboru je bil Krištof Frankopan izvoljen za najvišjega protektorja Hrvaške in Slavonije ter sosednjih ogrskih komitatov.

Ker sem bil tako blizu Mažarske, si nisem mogel kaj, da bi ne posetil izza vojaškega leta znani mi narod.

Rano jutro sem odjadrал po dobri, ravni cesti proti Legradu (3000 pr.), trgu v ogrskem komitatu Zala. Kmalu sem bil v Mažarih (17,1 km); to sem čutil, ker ni hotel nikdo razumeti drugega jezika nego mažarskega.

Ob Dravi pri Legradu, kjer sem čakal kake četrte ure, da me prepelje brodar na drugo stran, pa sem doživel redek prizor. Oddelek dragoncev, ki je prišel od daleč semkaj na vaje, je spuščal

svoje konje preko deroče Drave, da se navadijo plavati. Par konj se je ustavljalo, vendar so jih kmalu ukrotili; potem pa je bilo tako prskanje po vodi, da je bilo kaj, in srečno so jo vsi odnesli na drugo stran, kjer so jih drugi že pripravljeni vojaki polovili.

Od Drave sem vozil prek prostrane pustinje slabe četrte ure do broda na Muri, ki me je odnesel na drugo stran.

V tem kotu med Dravo in Muro sem imel lovec-prirodoslovec zopet dokaj zabave. Blizu broda se je spustila siva čaplja v zrak, nad vodo so se preletavali galebi, pozdravljajoč tiho jutro s svojimi otožnimi klici, ob vodi po drevju pa so se drle zelene vrane, katerih perje se je v jutranjem solncu kaj lepo lesketalo, ko so se preganjale od drevesa do drevesa. Na pustinji se je šetal nekoliko vivekov, katerih ob takem času pri nas ni videti. Dasi so zelo plašni, so me vendar pustili prav blizu, kar me je iznenadilo.

Onkraj Drave se mi je odprl nov svet z nepregledno pustinjo, obrobjeno daleč, daleč na obzorju z velikimi gozdovi. Na pustinji je vse mrgolelo konj, govedi, prasičev, gosi, puranov, med katerimi se je brezbrizno pasla sempatam siva čaplja, ali pa je stala na eni nogi tista znana ptica, ki se je nekateri boje, drugi je zopet željno, včasih zaman pričakujejo — štoklja v svojem značilnem filozofskem miru.

Čarobno zatišje!

Nisem se mogel ločiti od te nenavadne mi panorame.

Ko sem imel Muro za seboj, tedaj se je pričelo zopet bridko življenje. O cesti ne moreš govoriti. Tu premešavaš celo dolgo, dolgo pot mulj (hamož), baš kakor da hodiš po moki, a to je zelo utrudljivo zaradi tega, ker se mnogokrat niti potiskati ne da in moraš kolo nositi. Mulj je namreč prav na gosto posejan, le redki so kraji, kjer dobiš malo trdega obrobka, po katerem voziš kakor plesalec na vrvi, da se potem prekucneš v mulj, iz katerega se komaj izkobaš.

Pot pelje precej daleč skozi gozd in si še lahko pomagaš nekako do vasi Bajcsa, ker je malo stranskih potov. Od tod naprej pa je cesta še slabejša nego doslej, tako da niti o hoji ni govoriti. Zaletavaš se sedaj na desno, sedaj na levo, iščoč ravnovesja kakor pijanec, in ako s kolesom vred telebneš na tla, še godrnjati ne smeš, ker nič ne pomaga. Cesta se čestokrat deli, in ne veš, bi li krenil na desno ali na levo. Človeka nikjer, prava pot se mora le ugani.

Blizu Male Kaniže zapazim hkratu, da sem v velikem gozdu, da pa ceste ni nikjer. Namesto nje je bilo pred menoj vse polno ozkih stezic, in ako sem se pogumno spustil na eno stran, mi je še te stezice zmanjkalo, da sem moral iskati sreče po drugi poti.

Živo sem se spomnil tedaj trenutka, ko sem pred nekaj leti, vozeč proti Indiji blizu Zemuna, stal hkratu na nepregleni planjavi, na kateri so vse ceste izginile, kakor da bi jih bil proč spihal, ali pa na kateri je bila cesta pri cesti, pot pri potu, vse navzkriž. Bilo je kakor na razorani brezmejni njivi. V svoji stiski sem se tedaj oprijel reka: srednja pot, najboljša pot in

sem prišel naravnost v Indijo. Sedaj pa bi bil z istim rekom daleč v stran zavozil. Rešili sta me karta in busola, kateri sta mi povedali, da sem zašel preveč na levo.

Pot v gozdu je bila sicer ozka, a trda, da sem vkljub koreninam dalje časa mogel voziti. Iz velike mlake na levi se je dvignila tropa divjih rac, katere sem v duhu vse postreljal. Šment, tu je eldorado za lovce!

Ko sem imel gozd za seboj, se mi je odprl nov svet, sličen svetu ob Dravi: pristna mažarska pokrajina. Zopet brez števila živine na prostrani pustinji, vmes pa pastirji, zevajoči od vročine in dolgega časa. To idilsko življenje ni imelo zanje dojma.

Po mnogih težavah in ko sem še enkrat kozolce prevračal po mažarskem mulju, sem dospel v jako veliko vas, Malo Kanižo, skozi katero sem moral voziti, da sem prišel na sicer prašno, vendar trdo glavno cesto. Vzdiham sem proti nebu vroč, hvaležen vzdihljaj.

Mala Kaniža ima dolge, široke, križajoče se ulice, ob katerih stoje nizke hiše vse po enem vzorcu. Vas ni nič kaj snažna. Po ulicah je bilo malo ljudi, pač pa sem se komaj izogibal ščetincem, kateri so me proti vsej mažarski zavednosti pozdravljali v — francoskem jeziku s svojim: oui, oui.

Že daleč pred malo Kanižo je bilo videti od desne mesto Veliko Kanižo z mnogimi cerkvenimi stolpi, tovarniškimi dimniki, iz katerih se je dvigal gost dim visoko v zrak, z velikimi stavbami in košatimi drevoredi. Ob deseti uri dopoldne me je sprejelo obzidje tega lepega mesta (od Koprivnice 45·3 km), do katerega sem vozil cele štiri ure. Ako se pomisli, da sem po srednje dobrih cestah vozil v eni uri povprečno po 18 — 20 km, se more sklepati, s kakimi nepravilnostmi sem se imel boriti.

(Dalje prihodnjič.)

Društvene vesti.

Gospod Josip Hauptman, prvak izmed ustanoviteljev Slov. plan. društva in tajnik osrednjega odbora tega društva, si je ustanovil svoj dom z gospodično Pavlo Šijančevo, sestro tajnika naše Savinske podružnice, g. Ign. Šijanca. Naznanjaje to veselo vest vsem planincem, želimo tudi na tem javnem mestu najobilnejše sreče velezaslužnemu našemu tajniku ob združitvi s svojo izvoljenko na življenja novem potu! Bog ju živi!

IV. shod slovanskih časnikarjev se je sijajno izvršil o Binkoštih v naši beli Ljubljani. Veselili smo se ga in željno pričakovali, da si ogledajo slovanski časnikarji našo prelepo deželo in razglase svojim narodom nje krasote. Dasi ni bilo vreme prav ugodno, vendar so Savinske planine in Karavanke kazale vse svoje veličastvo strmečim očem dragih gostov, ko so se peljali na Gorenjsko. Radovina v Vintgarju je kar najmogočnejše šumela in vršela v pozdrav bratom Slovanom, ki se niso mogli nadviti prekrasnim tesnem z bobnečimi slapovi. Blejsko jezero je razkazovalo tudi vse svoje čare, žal, da ga ni obsevalo solnce in da niso bili vrhovi jasni. No, pa kolikor malo je bilo nebo

milo, toliko bolj pa so bili vrli Gorenjci ljubeznivi. Vsepovsod so najpristrčneje pozdravljali drage goste, Gorjanci in Blejci pa so tudi pokazali, da so gostoljubni Slovenci. — V imenu Slov. plan. društva so pozdravili slovanske časnika dr. J. Vilfan na Javorniku, dr. K. Triller in dr. Fr. Tomišek pa na Bledu. — V torek, dne 20. t. m., so si ogledali časnika tudi Postojnske jame podzemski čudesa, poleg katerih so tudi občudovali gostoljubnost Postojinčanov. Dalje so posetili Trst, kjer so jih bolj na tiho, zato pa tem pristrčneje sprejeli Slovenci in drugi Slovani. — V dolžnost si štejemo, da na koncu tega kratkega poročila izrečemo vsem, ki so kakorkoli pripomogli do sijajnega sprejema slovanskih časnika, najpristrčnejšo zahvalo Slov. plan. društva. Blejski občini pa bodi še posebna zahvala za krasno knjižico s slikami, ki jo je izdala pod naslovom „Bled in okolica“ in jo poklonila slovanskim časnikarjem.

Novi člani. Osrednjega društva: Dr. Henrik Tuma, odvetnik in dež. poslanec v Gorici (ustanovnik); Feigel Rajko, uradnik zavarovalnice „Feniks“ v Ljubljani; gospa Fajgel Alojzija, zavar. urednika soproga v Ljubljani; Kenda I., gostilničar „pri Gambrinu“ v Ljubljani; Klodič Makso vitez Sabladolski, c. kr. inženir v Bohinjski Bistrici; Hanuš Jaromir, c. kr. inženir v Ljubljani; dr. Kremžar Anton, c. kr. sodni pristav v Ljubljani; Oblak I. C., c. kr. avskultant v Ljubljani. Radovljiske podružnice: Reicher Miško, posojiln. tajnik v Radovljici. Soške podružnice: Dougan Ivan, c. kr. okrajni sodnik v Cerknem; Zucco Kandid, c. kr. davčni preglednik v Cerknem; dr. Zvillinger Jakob, občinski zdravnik v Cerknem; Ruzzier Anton, c. kr. kanclist v Cerknem; Satler Andrej, učitelj v Otaležu; Peternel Franc, učitelj v Šebreljah; Plemel Jožef, lesni trgovec v Cerknem; Tušar Vaclav, stud. iur. v Cerknem; Smrekar Vaclav, zemljem. asistent v Cerknem; Bevk Franc, c. kr. sodni sluga v Cerknem; Jurman Peter, hotelier v Cerknem; Pirjevic Ivan, c. kr. računski svetnik v Gorici. Podravske podružnice: dr. Brumen V., odvetnik v Ptuj; Žmave Juri, župnik v Remšeniku; Smole Juri, nadučitelj v Remšeniku; Pogačnik Edvard, tovarnar v Rušah. Ziljske podružnice: Hočevar Ivan, pristav c. kr. drž. železnice v Beljaku; Ražun Matevž, župnik v Št. Jakobu v Rožu.

Darila. Osrednjemu društvu: Posojilnica v Trbovljah 16 K; Za koč na Golici: g. Fran Kadilnik 100 K; g. Ivan Dodič 1 K; nabrano na Sv. Katarini 6 K; g. Al. Vidic nabral v veseli družbi 2 K. Radovljiski podružnici: g. J. Žumer, župan v Zg. Gorjah, 20 K (kot svoj honorar za izvedenec pri kolavdaciji podružničnega mostu čez Savo).

Otvoritev nove poti in mostu Radovljiske podružnice našega društva bo v nedeljo dne 1. junija. Ob neugodnem vremenu se preloži na prihodnji mesec. Spored: Odhod z mestnega trga v Radovljici ob $\frac{1}{2}$ 3 popoldne k mostu. Ob 3. otvoritev. Po otvoritvi koncert na vrtu restavracije g. I. pl. Kappusa v Kamni gorici. Ob 7. odhod k vlakom. — Opozarjamo č. naše ljubljanske in kranjske člane na jako pripravi izlet, želeč, da bi se v obilem številu sešli v prijazni Kamni gorici. Lepota tega izleta je popisana v prvem današnjem članku.

Društvena izkaznica je vsakemu članu „Slov. plan. društva“, neogibno potrebna legitimacija po vseh kočah, kadar hoče biti deležen znižanih plačil. Zato vljudno opozarja osrednji odbor vse društvenike, naj izkaznico dobro hranijo ter je nikdar ne pozabijo doma, kadar

gredo v gore. Član, ki se odslej v tej ali oni koči ne bo izkazal z izkaznico na svoje ime, bo plačal v vsaki koči kakor nečlan in ne bo imel nobene prednosti pred nečlani.

Književnost.

Bled in okolica s slikami. Tako je ime knjižici, obsegajoči nad 4 pole, ki jo je izdala Blejska občina ob letošnjih Binkoštih ter jo poklonila slovanskim časnikařem. V knjižici so izvrstno opisane vse krasote Bleda in njegove okolice, izleti po bližnji in daljni okolici, ture na Karavanke in v Triglavsko pogorje. Ne vemo, kateremu opisu bi dali prednost; vsi so vrlo lepi, vsi poetični, poleg tega pa tako pregledno osnovani, da so ti najboljši vodnik po opisanih krajih. Smelo trdimo, da je le naš veleturist g. Ivan Mlakar mogel edini tako opisati naše gorenjske bisere. Hvala in slava mu! V posebnem članku, ki je potekel iz strokovnjaškega peresa, je popisan Bled kot klimatično zdravišče in kopališče. To zares krasno knjižico, ki jo je okusno natisnila tiskarna g. D. Hribarja, priporočamo vsem Slovencem.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K. Vseučiliščniki plačajo 3 K letnine in so prosti vpisnine.

„Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih, pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod Trančo, in pri gospodu J. Lozarju, trgovcu na Mestnem trgu v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Josip Hauptman,

oficijal trgovske in obrtniške zbornice, tajnik
„Slovenskega planinskega društva“,

Pavla Hauptman, roj. Šijanec

poročena.

Ljubljana.

Cerkvenjak.

Na Sv. Joštu, dne 26. majnika 1902.

Sangrad pri Kranju

ob železniški progi Ljubljana-Trbiž.

Letovišče za tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami, v samoti, 465 metrov nad morjem Vsakovrsten komfort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente.

Sezona od maja do oktobra.

Cena šest kron na dan za zdravo in tečno hrano z vinom, za stanovanje, zračne, pečene, solnčne, gorke in mizle kopeli ter električno razsvetljavo.

— **Dvakrat na teden obišče zdravnik letovišče.** —

Lastnik dr. E. Globočnik v Kranju.

FRANC ČUDEN

urar v Ljubljani na Mestnem trgu

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilk. Vsi izdelki so priznani izvrstni in poceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

— Ceniki na zahtevanje brezplačno —

J. BONAČ

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte,
priporočam vljudo svojo

 trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorice papirja pošiljam na ogled V svoji knjigoveznici izdelujem vezi preproste in najfinjše. Prevzemljam izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah. Imam veliko zalogo vedno najnovejših razglednic.

~ Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda. ~

Tvornica kartonaže z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle.
Prekupnikom velik popust.

Karla Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko planinske oprave: krampeže, svetiljke, cepine, dereze itd., potem raznovrstno železnino za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše orodje za rokodelce in vse vrste poljedelskih strojev.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah števil. 9

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lednastih** za hribolazce in lovce iz
tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

AVGUST AGNOLA,

Najnižje cene.

steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13.

Najnižje cene.

Velika zaloga stekla, porcelana, zrcal, okvirov in vseh drugih v steklarstvu spadajočih predmetov.

LJUBLJANA

→ **J. LOZAR** ←

Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo turistovskih srajc, turistovskih, kole-sarskih in lovskih dokolenic, lovskih volnenih jopičev, zimskih in letnih nogavic, zavratnic itd. Fino moško perilo in spodnja obleka.

Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Franciskanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

❧ FOTOGRAFIJA ❧

je gotovo najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje
in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince preskrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo
papirja ter pisalnih in risalnih potrebščin.

JOS. PETRIČ.

V Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 4.

ADOLF HAUPTMANN

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

— Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. —